

РЕШЕНИЕ

№ 5874

гр. София, 14.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав,
в публично заседание на 03.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **4936** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 95 и сл. от Данъчно-оисурителния процесуален кодекс / ДОПК/.

Образувано е по жалба на И. И. К., ЕГН [ЕГН], постоянен адрес [населено място], [улица] срещу Решение за отказ за издаване на удостоверение за местно лице, No 22110И1024935/20.04.2022г. от 07.07.2020 г., издадено от старши инспектор по приходите при ТД на НАП – С., потвърдено с Решение No 6/09.05.2022 г. на Директор на ТД на НАП - С..

В рамките на проверката по чл.158 от АПК, счита жалбата за редовна – като подадена в съответствие с изискванията за форма, съдържание и приложения. Същата е допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока по чл.95 ал.1 ДОПК, срещу подлежащ на обжалване акт и при липса на отрицателни процесуални предпоставки по чл.159 АПК.

По съществуващото на спора, с оглед твърденията на страните и данните по делото съдът установи от фактическа и приема от правна страна, следното:

С искане вх. № 2210И1024935/14.03.2022г., И. К. е поискала да и бъде издадено удостоверение за местно лице за 2022г.

За да постанови отказ и с Решение за отказ изх. № 2210И1024935/20.04.2022г. на А. Б., орган по приходите при ТД на НАП-С. е приела, че центърът на жизнените интереси на лицето не се намира в България, като г-жа К. декларира, че съпругът и децата и до 18г. възраст не живеят в България, посещават учебни заведения в Х., като за 2021г.

искателката е живяла в България общо 259 дни а за 2022 – общо 47 дни, като не е изпратена в чужбина от българска държава, нейни органи, организации, български предприятия.

В рамките на оспорване по административен ред на така постановеното решение за отказ и с Решение № 6/09.05.2022 г., Директора на ТД на НАП – С. е приел, че лицето има постоянен адрес в България, но предвид нормата на чл.4 ал.5 ЗДДФЛ центъра на жизнените и интереси не се намира в страната, тъй като за определяне на този център следва да се установи местонахождението на семейството му, собствеността, мястото, където осъществява трудова дейност, професионална или стопанска, да се преценят семейните и обществени връзки на лицето, неговите ангажименти – политически, културни и др. дейности.

Относно критерия по чл.4 ал.1 ЗДДФЛ е приел, че не може да се направи обоснован извод лицето да е пребивавало в България за повече от 183 за 12-месечен период, като за 2022г. е пребивавала 47 дни, а за 2021г.-259 дни. Успоредно с това е посочил, че няма данни И. К. да е изпратена в чужбина от българска държава, нейни органи, организации, български предприятия.

Така постановеното решение е неправилно и следва да се отмени.

По силата на чл.4 ал.1 от ЗДДФЛ, местно физическо лице, без оглед на гражданството, е лице:

1. което има постоянен адрес в България, или
2. което пребивава на територията на България повече от 183 дни през всеки 12-месечен период, или
3. което е изпратено в чужбина от българската държава, от нейни органи и/или организации, от български предприятия, и членовете на неговото семейство, или
4. чийто център на жизнен интереси се намира в България.

Посочените изисквания са алтернативни, като за установяване качеството местно лице е достатъчно наличието само на едно от тях.

На първо място и във връзка с посоченото основание за отказ по чл.4 т.2 от ЗДДФЛ :

Неясно как органа е приел, че лицето не е пребивавало в България поне 183 дни за 12 месечен период, след като успоредно с това органа приема, че за 2021г. г-жа К. е пребивавала 259 дни, а за 2022г. – 47 дни. Следва ясно да се подчертае, че дните за 2022г. не следва да се сочат за цялата година, а само изминалата част от нея към момента на подаване на искането – т.е. към 14.03.2022г.

Така простата съпоставка на числа налага извода, че към релевантния момент за 2022г. са изминали 63 дни от които 47 са прекарани в страната. Същевременно за 2021г. от общо 365 дни, жалбоподателката е била в страната 259 дни.

В този смисъл първо е неясно кой точно 12-месечен период взима предвид органа за да приеме, че жалбоподателката не е пребивавала 183 дни в страната.

Второ – посоченото изискване от 183 дни е половината плюс един ден от дните в календарната година или 12-месечен период, като варира в зависимост това кой е началният месец на периода. Следвайки тази логика за цялата 2021г. и изминалите към датата на подаване на заявлението 63 дни или от общо 401 дни, жалбоподателката е била в страна 306 дни. Ето защо съдът не може да установи и е напълно неясно кой точно 12-месечен период взима предвид органа за да постанови въпросният отказ. Всъщност дори разликата между числата 401 и 306 не позволяват да се приеме непребиваване повече от 105 дни. Т.е. оптималният период в който жалбоподателката не е пребивавала в страната в който и да било 12-месечен период от целият, взет

предвид от органите по приходите, не може да надхвърли 105 дни.

С оглед изложеното следва да се приеме, че посоченото основание е голословно и необосновано приложено, в нарушение на материалният закон - разпоредбата на чл.4 ал.2 вр. чл.4 ал.1 т.2 от ЗДДФЛ.

На второ място и във връзка с приетата липса на център на жизнените интереси на лицето в страната:

В рамките на настоящето производство съдът е указал на жалбоподателката да представи доказателства в подкрепа на твърденията си, че:

1. Посоченият в жалбата г-н К. е неин партньор или поне, че имат общи деца.
2. Посоченият в жалбата г-н К. е финансов директор на „Тед Кепитъл“ АД, със седалище в [населено място], България, от което доказателство да е видно и местоработата в качеството му на финансов директор - трудов договор и служебна бележка/удостоверение от работодател или равнозначен документ.
3. Данни откога децата им учат в Х., респ. къде са учили преди това и докога.
4. Данни относно местоизпълнение на трудовите и задължения, в качеството и на служител на дружеството „Джи Ти Ем Хъм“ ЕООД през процесната година - служебна бележка, изявление, удостоверение от работодател.
5. Доказателства, че през предстоящата учебна година, децата и ще се обучават отново в България – бележка/договор/равнозначен документ с учебното заведение в което децата и са записани.

В изпълнение на посоченото разпореждане са представени служебна бележка от „Джи ти Ем Хъм“ ЕООД видно от която и считано от 14.03.2022г. жалбоподателката е назначена на трудов договор при смесен режим на работа – от разстояние и от офис, находящ се в [населено място], [улица]. Въпросната служебна бележка е подписана с ел. подпис от работодателя, поради което представлява редовно изявление, което съдът кредитира.

Установено е, че преди това същата е работила и се е осигурявала като управител на дружеството „Креида“ ООД – от 2013г. до настоящият момент.

Успоредно с това са представени и удостоверения за раждане на двете дъщери на жалбоподателката, видно от които г-н К. е техен баща, т.е. двамата партньори имат общи деца. Представени са и удостоверения, че дъщерите на г-жа К. и г-н К. са записани през учебната 2022/2023г. в 1ви и 2ри клас в 149 СОУ „И. Х.“ – [населено място].

По отношение на г-н К. е представена и служебна бележка, че същият работи по безсрочен трудов договор като „Главен финансов директор“ в „ТЕД КЕПИТАЛ“ АД, [населено място].

По делото са представени и уверение издадено от детска градина, находяща се в [населено място]-Х., че по-малката дъщеря на партньорите е записана на обучение, считано от 02.09.2021г., както и уверение от международно училище, находящо се в [населено място]-Х., че по-голямата дъщеря на жалбоподателката е записана през учебната 2021-2022г. в първи клас.

Ноторно е, че учебната година започва от м.септември, поради което следва да се приеме, че са налице данни установяващи, че децата са записани в системата на образованието в Х., едва през м.септември 2021г. Същевременно обаче е неустановено от страна на административния орган, къде са се обучавали и пребивавали те в останалите девет месеца от посочената година.

Представен е също така и договор за осъществяване на дейност от страна на

жалбоподателката, като хоноруван преподавател в СУ с период за изпълнение 27.09.2021-30.09.2022г.

Безспорно е и жалбоподателката също не отрича, че през 2021г. е прекарала известно време в Х., което обосновава и с обстановката покрай Ковид-19.

Успоредно с това твърди, че центъра на жизнените и интереси винаги е бил в България, като именно усложнената обстановка покрай Ковид-19 е предизвикал и по-дългият престой в Х. през 2121г., където семейството е било във връзка с изпълняваните от съпруга и задължения като изпълнителен директор на клона на компанията в [населено място].

На база на така събраните доказателства, съдът приема, че в рамките на административното производство органа не е осъществил пълна и всестранна проверка и не е обсъдил релевантните за спора факти в съответствие с изискването на чл.35 от АПК.

В тази връзка видно от данните по делото, са налице неизследвани, неустановени и неквалифицирани от административният орган правно значими факти. На първо място – неизследван е периода в който жалбоподателката не е пребивавала в страната повече от 183дни. Видно от преписката и така посатновеният акт същият е голословно посочен, неустановен и неопределен от органите по приходите. В предходната част на настоящето решение този извод на административният орган вече бе квалифициран като постановен в нарушение на материалният закон.

На второ място – не е извършен анализ на всички обстоятелства, позволяващи да се заключи, че лицето няма център на жизненни интереси в страната. Така:

Неустановено е местообучението на децата и в периода до м.09.2021г., така, че при наличие на данни за обучение в страната считано от м.09.2022г. да се прецени значимостта на периода в който децата са се обучавали в чужбина с оглед целият релевантен период през призмата на който и за който именно се определя центъра на жизнените интереси на лицето.

Неизследвано е и значението на местоработата на жалбоподателката и реалното изпълнение на трудовите и задължения.

Неизследвано е и времепребиваването на съпруга и в чужбина.

Неизследван е и въпроса за собствеността, която жалбоподателката притежава и управлява в страната.

Нещо повече, след като административният орган приема, че от значение за определяне центъра на жизнените интереси в страната е да се преценят семейните и обществени връзки на лицето, неговите ангажименти – политически, културни и др. дейности, както и собствеността същият би следвало да изложи конкретни аргументи в тази връзка, а не просто да ги посочи.

Следва ясно да се подчертае, че за да бъде отречено приложението на чл.4 ал.1 т.1 от ЗДДФЛ следва ясно да бъде доказана и то от административния орган, липса на център на жизнените интереси на лицето в страната/арг. чл.4 ал.5 ЗДДФЛ/.

Нормативно използваната формулировка на чл.4 ал.5 от с.з. , а именно „Не е местно физическо лице лицето, което има постоянен адрес в България, но центърът на жизнените му интереси не се намира в страната“, предполага установяване на отрицателен факт. Т.е. след като лицето разполага с постоянен адрес в страната, следва ясно да се установи, че неговият център на жизненни интереси е другаде. Не може и не следва да се вмения в тежест на лицето да установява отрицателен за него факт. Доказателствената тежест за посоченото обстоятелство е на административния

орган, като наличието на отрицателни предпоставки за издаване на положителният за лицето акт, не се установяват.

В този смисъл като е постановил отказ без да е установил наличието на предпоставки по чл.4 ал.5 от ЗДДФЛ с които да отрече приложимостта на чл.4 ал.1 от с.з. и като е постановил отказ на основание чл.4 ал.1 т.2 от ЗДДФЛ в противоречие с установените от него данни, административния орган е постановил незаконосъобразен акт.

Въпросният акт следва да бъде отменен а преписката върната органа за ново произнасяне, без съдът да се произнася по съдържанието му.

При новото произнасяне обаче, органа следва да съобрази още:

Местните физически лица са носители на задължението за данъци за придобити доходи от източници в Република България и в чужбина, а чуждестранните физически лица - само за придобити доходи от източници в Република България - арг. от чл. 6 и 7 от ЗДДФЛ. Кога една държава упражнява суверенното си право да облага местно физическо лице, което е обект на данъчна дискреция и на друга държава, т. е. как се разрешава колизията на суверенни права между две държави е въпрос на споразумение между страните, обективизирано в съответен международен договор, който след ратификация, обнародване и влизане в сила се ползва с примат по отношение на разпоредбите, които са различни от тези в националния закон - чл. 75 от ЗДДФЛ.

В случая приложима е Ратифицирана със закон, приет от 38-о Народно събрание на 17.06.1998 г. - ДВ, бр. 73 от 1998г., издадена от Министерството на финансите. Обн., ДВ, бр. 106 от 9.09.1998 г., в сила от 30.07.1998 г. Спогодба между Република България и Република Х. за избягване на двойното данъчно облагане на доходите и имуществото.

Съгласно чл. 4, ал. 1 от нея, За целите на тази спогодба терминът "местно лице" на едната договаряща държава означава всяко лице, което в съответствие със законодателството на тази държава подлежи на данъчно облагане в нея на основание своето местожителство, местопребиваване, гражданство, място на управление или друг подобен критерий. Но този термин не включва лице, което подлежи на данъчно облагане в тази държава единствено за доходи от източници в тази държава или притежаване на имущество в нея.

От своя страна текста на ал.2 и ал.3 от Спогодбата предвиждат ясно, че:

„2. Ако в съответствие с разпоредбите на ал. 1 едно физическо лице е местно и на двете договарящи държави, неговото положение се определя, както следва:

а) то се счита за местно лице на тази държава, в която разполага с постоянно жилище; ако то разполага с постоянно жилище в двете държави, то се счита за местно лице на тази държава, с която има най-тесни лични и икономически връзки (център на жизненни интереси); б) ако държавата, в която е центърът на жизнените му интереси, не може да бъде определена или ако то не разполага с постоянно жилище в нито една държава, то се счита местно лице на държавата, в която обичайно пребивава;

в) ако то обичайно пребивава в двете държави или в нито една от тях, то се счита за местно лице на тази държава, на която е гражданин;

г) ако то е гражданин и на двете държави или на нито една от тях,

компетентните органи на договарящите държави ще решат въпроса чрез взаимно споразумение.

3. Когато съгласно разпоредбите на ал. 1 лице, което не е физическо лице, е местно лице на двете договарящи държави, то се счита за местно лице на държавата, съгласно

законодателството на която е създадено.“

Фактическите постановки вложени в предпоставките за приложение на така посоченият нормативен текст имащ задължителна сила на основание чл. 5 ал.4 от Конституцията на Република България, представляват също критерий за законосъобразност на акта, който ще бъде постановен по подадено искане за удостоверение, поради което следва да бъдат спазени от страна на компетентият орган по приходите.

С оглед всичко гореизложено, оспореното решение следва да се отмени, а преписката върната органа за ново произнасяне, без съдът да се произнася по съдържанието му.

В последното заседание по делото, процесуалният представител на жалбоподателката е представил списък на разноските и е поискал същите да му бъдат присъдени. По делото своевременно е представен и договор за правна защита и съдействие, ръкописен – на бланка, видно който страните уговорят вознаграждение в размер на 500лв. Съгласно възприетото от ВКС в тълкувателно Решение № 6 от 6.11.2013 по тълк дело № 6/2012 на ОСГТК, приложеният по делото договор за правна защита с уговорено вознаграждение, има характер на разписка с която страната се удостоверява, че страната не само е договорила, но и заплатила адвокатското вознаграждение. С оглед нормативната обосновааност на така посоченият размер на претенцията и изрично изразената липса на възражение от страна на ответника, съдът приема, че вознаграждението е дължимо в поисканият, представен и доказан размер. Успоредно с това, следва да се присъди и поисканата и внесена държавна такса по делото в размер на 10лева.

С оглед изложеното и на основание 96 от ДОПК, Административен съд София - град, 74 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение за отказ за издаване на удостоверение за местно лице, № 22110И1024935/20.04.2022г. от 07.07.2020 г., издадено от старши инспектор по приходите при ТД на НАП – С., потвърден с Решение № 6/09.05.2022 г. на Директор на ТД на НАП – С..

ИЗПРАЩА делото като преписка на старши инспектор по приходите при ТД на НАП – С. за издаване на документ по молба за издаване на удостоверение за местно лице, вх. № 2210И1024935 от 14.03.2022г. , подадена от И. К., без указания за съдържанието му.

ОСЪЖДА Териториална дирекция на НАП - С. да заплати на И. И. К., ЕГН [ЕГН], постоянен адрес [населено място], [улица], сумата от 510/петстотин и десет/ лева съдебно-деловодни разноски.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ:

